

Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle adına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis edilen kişinin bu kazancının gelir vergisinden istisnası hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	62030549-120[Mük.20-2016/626]-113406
Tarih	25.04.2017

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı :62030549-120[Mük.20-2016/626]-113406

25.04.2017

Konu : Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti

nedeniyle adına ilk defa gelir vergisi

mükellefiyeti tesis edilen kişinin bu

kazancının gelir vergisinden istisnası

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, bir firmada sigortalı olarak çalışırken aynı zamanda 01/04/2016 tarihinde iş yeri açtığınız, 01/05/2016 tarihinde yardımcı personel olarak otomasyon teknisyeni çalıştırmaya başladığınız, 30/06/2016 tarihinde sigortalı olarak çalıştığınız firmadan ayrılıp 01/07/2016 tarihi itibarıyla tam zamanlı olarak kendi işinizin başında olduğunuz belirtilerek, iş yerini açtığınızda aynı zamanda bir firmada çalışıyor olmanızın Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20 nci maddesinde hükme bağlanan istisna durumunu engelleyip engellemediği hususunda bilgi talep edildiği anlaşılmakta olup konuya ilişkin Başkanlığımız görüşleri aşağıda açıklanmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20 nci maddesinde, "Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle adlarına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis olunan ve mükellefiyet başlangıç tarihi itibarıyla yirmi dokuz yaşını doldurmamış tam mükellef gerçek kişilerin, faaliyete başladıkları takvim yılından itibaren üç vergilendirme dönemi boyunca elde ettikleri bu kazançlarının 75.000 Türk lirasına kadar olan kısmı, aşağıdaki şartlarla gelir vergisinden müstesnadır.

1. İşe başlamanın kanuni süresi içinde bildirilmiş olması,
2. Kendi işinde bilfiil çalışması veya işin kendisi tarafından sevk ve idare edilmesi (Çırak, kalfa veya yardımcı işçi çalıştırmak ya da seyahat, hastalık, askerlik, tutukluluk ve hükümlülük gibi zaruri ayrılmalar dolayısıyla geçici olarak işinde bilfiil çalışmamak bu şartı bozmaz.),
3. Faaliyetin adi ortaklık veya şahıs şirketi bünyesinde yapılması halinde tüm ortakların işe başlama tarihi itibarıyla bu maddedeki şartları taşıması,
4. Ölüm nedeniyle faaliyetin eş ve çocuklar tarafından devralınması hali hariç olmak üzere, faaliyeti durdurulan veya faaliyetine devam eden bir işletmenin ya da mesleki faaliyetin eş veya üçüncü dereceye kadar (bu derece dahil) kan veya kayın hısımlarından devralınmamış olması,
5. Mevcut bir işletmeye veya mesleki faaliyete sonradan ortak olunmaması

İstisna kapsamındaki faaliyetlerden kazanç elde edilmemesi veya istisna haddinin altında kazanç elde edilmesi hallerinde dahi yıllık beyanname verilir.

Bu istisnanın, bu Kanunun 94 üncü maddesi uyarınca tevkif suretiyle ödenecek vergiye şümulü yoktur.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir."

hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, konu ile ilgili açıklamaların yapıldığı 292 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde; "...

İstisnadan faydalanacaklar ve faydalanma şartları

...

(2) Birinci fıkrada belirtilen kişilerin istisnadan yararlanabilmeleri için aşağıda belirtilen şartları taşımaları zorunludur.

...

b) Mükellefin kendi işinde bilfiil çalışması ya da işin kendisi tarafından sevk ve idare edilmesi.

1) İstisnadan yararlanabilmesi için mükellefin kendi işinde bilfiil çalışması veya kendi işinde bilfiil çalışmadığı durumlarda ise işin kendisi tarafından sevk ve idare edilmesi gerekmektedir.

2) Bir şahsın kendi işinde bilfiil çalışması, işinde ve bu işin gerektirdiği konularda fikri ve bedeni bir mesai sarf etmesidir.

3) İşte bilfiil çalışılmasa dahi iş sahibi tarafından işin sevk ve idaresinin kendi elinde tutulması, işin yürütülmesiyle ilgili kararların alınması, planlanması veya denetiminin yapılması gibi durumlarda da istisna şartı ihlal edilmiş olmaz.

4) Kendi işinde bilfiil çalışılması veya işin kendisi tarafından sevk ve idare edilmesi şartını sağlayan mükelleflerin, faaliyetin yürütülebilmesi için çırak, kalfa veya yardımcı işçi çalıştırması istisna şartını bozmaz.

5) Seyahat, hastalık, askerlik, tutukluluk ve hükümlülük gibi zaruri ayrılmalar dolayısıyla geçici sürelerde fiilen işin başında bulunulmaması halinde de söz konusu şart ihlal edilmiş olmaz.

..." açıklamalarına yer verilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle adına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis edilmiş ve mükellefiyet başlangıç tarihi itibarıyla 29 yaşını doldurmamış tam mükellef gerçek kişilerin Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20 nci maddesinde hükme bağlanan gelir vergisi istisnasından yararlanabilmesinin şartlarından biri, mükellefin kendi işinde bilfiil çalışması ya da işin kendisi tarafından sevk ve idare edilmesi olup, işte bilfiil çalışılmasa dahi iş sahibi tarafından işin sevk ve idaresinin kendi elinde tutulması, işin yürütülmesiyle ilgili kararların alınması, planlanması veya denetiminin yapılması gibi durumlarda da istisna şartı ihlal edilmiş sayılmamaktadır.

Buna göre, bir firmada sigortalı olarak çalışırken 01/04/2016 tarihinde başladığınız ve sigortalı olarak çalıştığınız firmadan ayrılarak 01/07/2016 tarihi itibarıyla tam zamanlı olarak devam ettiğiniz ticari faaliyetinizde bilfiil çalışılmayan dönemde işin sevk ve idaresinin tarafınızca sağlanması şartıyla, faaliyete başladığınız takvim yılından itibaren üç vergilendirme dönemi boyunca elde edeceğiniz kazançların 75.000 Türk lirasına kadar olan kısmının, Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20 nci maddesi ile 292 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde sayılan diğer şartların da sağlanması kaydıyla gelir vergisinden istisna tutulması mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için

gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026